

Бр. 30/2026

Скопје, 20 февруари 2026 год.

Пастирско писмо за Великиот пост 2026 година

Возљубени браќа и сестри во Христа,

Пред нас е Великиот и чесен пост, со кој светата Мајка Црква не повикува да навлеземе подлабоко во таинствата на верата. Оваа година започна на 18 февруари чиста Среда и трае до Воскресната Литургија, кога ќе се соединиме со Воскреснатиот Христос преку Светата Причест.

Господ Исус Христос не поучува дека простувањето е мерка за нашиот однос со Бога (сп. Матеј 6,14–15) и дека помирувањето со братот има предност дури и пред принесувањето на дарот (сп. Матеј 5,23–24). Затоа постот започнува со Вечерна на Сиропусната недела или Вечерна на простувањето (Прочка), кога меѓусебно даваме и примаме прошка, за да влеземе во Светата Четириесетница најнапред помирени со ближниот и така, со очистено срце, да тргнеме по патот на преобраќање и помирување со нашиот Бог.

Затоа според пасторалните услови, препорачливо е во сабота навечер во секоја парохија да се служи Вечерна со обредот простување или пак обредот да се направи по завршување на неделната света Литургија на Сиропусна недела, ако е пасторално поразборито.

За начинот на воздржување од храна, а во согласност со каноните на Црквата и светото Предание, постот во својот најстрог облик подразбира воздржување од месо, млечни производи и храна од животинско потекло, од риба, како и од вино и масло. Храната се подготвува на вода. Јадењето растителна храна не враќа кон почетокот на Светото Писмо, кога Господ му доверува на човекот едноставна и благословена храна: „Еве, ви дадов секаков вид растение, што дава семе... и секакви дрвја... тоа да ви биде за храна!“ (Битите 1,29). Истата таа едноставност ја среќаваме кај пророкот Даниил, кој, во дух на воздржување, избира скромност: „...нека ни даваат да јадеме овошје и да пиеме вода“ (Дан 1,12).

Црквата, со мајчинска грижа, знае дека не сите можат еднакво да го поднесат испосничкиот напор. Затоа не ги обврзува болните, трудниците и доилките, децата под 12 години, постарите од 65 години, како и оние што се под сериозен медицински третман или редовно земаат лекаства, за кои е

потребна одредена исхрана. На овие верници им се препорачува „поинаков“ пост, со кој ќе си зададат откажување од некои наврзаности (социјални мрежи, кафе, цигари, слатки....) и секако повеќе молитвен живот. Добро е да се советуваат со својот парохиски свештеник или духовник, за да биде постот спасителен и радосен.

Не секогаш начинот на живот овозможува да се придружуваме до овие правила за пост. Сепак обврзувачки се Првата седмица од Великиот пост како и Страдалната седмица, а на Чист Понеделник и Велики Петок, по можност, се препорачува пост на леб и вода. Во останатите денови секој треба да се придржува на постот според своето здравје, сила и животни околности.

Модерниот начин на живот ни носи и нови предизвици поврзани со постот. Така Црквата од срце препорачува и пост од модерните наврзаности. Сакам да напоменам, иако се подрабира, кога зборуваме за пост од вино, тоа значи и од секаков алкохол, но исто така и пост од социјални медиуми, откажување од пушење и се она што на некој начин не наврзува и мислиме дека без тоа не би можеле да живееме.

Кон ова сакам да дополнам со дел од овогодинашната порака за Великиот пост на папата Лав, кој вели: „Затоа сакам да ве повикам на еден многу конкретен, а често потценет облик на воздржување, а тоа е воздржување од зборови што болат и ги повредуваат наши ближни. Да започнеме со разоружување на својот јазик: да се откажеме од остри зборови, брзоплети судови, да зборуваме лошо за оние што не се присутни и не можат да се бранат, како и од клеветење. Наместо тоа, да се трудиме да научиме да ги одмеруваме своите зборови и да негуваме љубезност: во семејството, меѓу пријателите, на работното место, на социјалните мрежи, во политичките расправи, во средствата за комуникација и во христијанските заедници. Тогаш многу зборови на омраза ќе отстапат место на зборови на надеж и мир.“

Правилото е секој да пости на начин колку што може, земајќи од наведените правила она што навистина може да се исполни и секогаш земјаќи ја во предвид својата здравствена состојба. Човекот е чувар на своето здравје и Бог не сака преку постот да наштетиме на здравјето. Строгиот пост не е апсолутна обврска, во смисла дека оној што не го држи, греша или ги прекршува црковните канони.

Светите Отци нè предупредуваат дека најсуштински е постот од злото и гревот: „Вистинскиот пост е оддалечување од сè што води кон грев“, вели Свети Василиј Велики, додека пак свети Иван Златоуст нè потсетува дека телесниот пост без молитва и милостина ја губи својата сила.

Затоа, постот треба да го живееме како единство на душата и телото: воздржување, покајание, простување, милосрдие. Во овој дух, ве повикувам во текот на Четириесетницата да ја умножиме молитва, а посебно место во овој литургиски период заземаат Светата Тајна Исповед и Светата Тајна Причест,

како и побожноста Крстен пат. Во втората, третата и четвртата сабота од постот се Задушни саботи, кога се молиме за сите наши покојни, носејќи ги во срцето пред Господа, Кој е „Бог на живите“ (сп. Мк 12,27).

Четириесетницата е време кога треба да ја очистиме душата и да се помириме со Бога и со ближниот. Ве охрабрувам да не го одложувате пристапувањето на исповед, туку навреме да се подготвите, за Пасха да ја пречекате со „светол ум и мирно срце“.

Делото на постот треба да стане и дело на љубов. Ве повикувам да бидете внимателни кон оние што страдаат: сиромашни, осамени, болни, семејства во тешкотии, млади што се борат со немир и збунетост. Милостината, солидарноста и конкретната помош се начини преку кој нашата вера станува видлива.

Возљубени, да го започнеме постот со простување, да го одиме со молитва и милосрдие за да го прославиме со радост Воскресението Христово.

Пресветата Богородица Утешителка нека нè води кон вистинско покајание за да ја прославиме Пасха како обновен Божји народ.

Поздрав и благослов.

Ваш епископ/бискуп

+ Киро Стојанов

П.с. Во недела, 22.02.2026., на крајот од св. Литургија во кратки црти да се протолкува на верниците, а во целост да го објавите на вашите средства за комуникации или да си го прочитат во католици.мк